

RAAD VAN STATE

afdeling Wetgeving

advies 79.445/16

van 17 juni 2026

over

een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering ‘tot wijziging
van het besluit van de Vlaamse Regering van 16 mei 2014
houdende de rechtspleging voor sommige Vlaamse
bestuursrechtscolleges, wat betreft het taalgebruik bij de
Vlaamse bestuursrechtscolleges en de uniforme tolkenregeling’

Op 26 mei 2026 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Onderwijs, Justitie en Werk verzocht binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering ‘tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 16 mei 2014 houdende de rechtspleging voor sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges, wat betreft het taalgebruik bij de Vlaamse bestuursrechtscolleges en de uniforme tolkenregeling’.

Het ontwerp is door de zestiende kamer onderzocht op 11 juni 2026. De kamer was samengesteld uit Wouter PAS, kamervoorzitter, Toon MOONEN en Annelies D’ESPALLIER, staatsraden, Johan PUT, assessor, en Greet VERBERCKMOES, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Rein THIELEMANS, eerste auditeur.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 17 juni 2026.

*

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

STREKKING VAN HET ONTWERP

2. Het ontwerp strekt tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 16 mei 2014 ‘houdende de rechtspleging voor sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges’.

Vooreerst worden de bepalingen opgeheven die bij het besluit van de Vlaamse Regering van 5 juli 2024 ‘tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 16 mei 2014 houdende de rechtspleging voor sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges, wat betreft de aanvulling van de procedure bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen’ in het voormelde besluit van 16 mei 2014 werden ingevoegd naar aanleiding van het decreet van 14 juli 2023 ‘tot wijziging van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening van 15 mei 2009, het decreet van 4 april 2014 betreffende de organisatie en de rechtspleging van sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges en het decreet van 25 april 2014 betreffende complexe projecten, wat betreft de uitbreiding van de rechtsmacht van de Raad voor Vergunningsbetwistingen’. Dat decreet werd vernietigd bij het arrest nr. 22/2025 van het Grondwettelijk Hof van 13 februari 2025 (artikelen 1 tot 3, 5 en 6, 10 en 11 en 13 tot 16 van het ontwerp).

Daarnaast worden de bepalingen inzake de bijstand door een tolk op de zitting van het Handhavingscollege en van de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen vervangen door één gemeenschappelijke bepaling voor de vier Vlaamse bestuursrechtscolleges (artikelen 4, 8, 9 en 18).¹

Verder wordt een aantal verwijzingen aangepast (artikelen 7, 12 en 17).

Tevens wordt het decreet van 8 mei 2026 ‘tot wijziging van het decreet van 4 april 2014 betreffende de organisatie en de rechtspleging van sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges, wat betreft het taalgebruik bij de Vlaamse bestuursrechtscolleges’ in werking gesteld op 1 september 2026 (artikel 19, 1°).

Ten slotte wordt bepaald dat het besluit (lees: artikel 4 van het besluit) voor het eerst van toepassing is op de beroepen die vanaf 1 september 2026 worden ingesteld bij de Vlaamse bestuursrechtscolleges, en dat dit besluit (lees: artikel 4 van het besluit) niet van toepassing is op aanvullende vorderingen waarvan de hoofdvordering vóór die datum werd ingesteld.

Het te nemen besluit treedt in werking op 1 september 2026 (artikel 19, 2°).

¹ Naast de twee genoemde bestuursrechtscolleges gaat het ook om de Raad voor Vergunningsbetwistingen en de Raad voor Verkiezingsbetwistingen. De toepasselijkheid van het ontworpen artikel 12/1 op de vier Vlaamse bestuursrechtscolleges volgt uit de plaats ervan in het besluit van de Vlaamse Regering van 16 mei 2014.

RECHTSGROND

3. De artikelen 2, 3, 6, 7, 10 tot en met 13, 16 en 17 van het ontwerp vinden rechtsgrond in artikel 17, eerste lid, inleidende zin, van het decreet van 4 april 2014 ‘betreffende de organisatie en de rechtspleging van sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges’.

Artikel 5 van het ontwerp vindt rechtsgrond in artikel 17, eerste lid, 1°, van het decreet van 4 april 2014.

De artikelen 4, 8, 9, 18 en 20 van het ontwerp vinden rechtsgrond in artikel 17, eerste lid, 6°, van dat decreet. Een beroep op de algemene uitvoeringsbevoegdheid van de Vlaamse Regering, ontleend aan artikel 20 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 ‘tot hervorming der instellingen’, gelezen in samenhang met artikel 16/2 van het genoemde decreet is niet vereist, aangezien artikel 17, eerste lid, 6°, van dat decreet in een uitdrukkelijke en specifieke rechtsgrond voorziet.

Artikel 14 van het ontwerp vindt rechtsgrond in artikel 40, § 11, tweede lid, van dat decreet, artikel 15 van het ontwerp in artikel 19 ervan en artikel 17 van het ontwerp in artikel 42, § 5, van het decreet.

Ten slotte vindt artikel 19, 1°, van het ontwerp rechtsgrond in artikel 4 van het decreet van 8 mei 2026.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Aanhef

4. De rubriek “Rechtsgronden” moet in overeenstemming worden gebracht met wat werd opgemerkt over de rechtsgrond.

Artikel 4

5. De artikelen 26/13, 43 en 112/19 van het besluit van de Vlaamse Regering van 16 mei 2014, die door dit ontwerp worden opgeheven, bepalen dat de kamervoorzitter de vertaler-tolk aanduidt, wat impliceert dat hij of zij oordeelt of een partij in aanmerking komt voor de betrokken regeling. In het ontworpen artikel 12/1 van hetzelfde besluit wordt die aanduiding toevertrouwd aan de griffier. De gemachtigde lichtte dit als volgt toe:

“In de praktijk zal de griffie een tolk aanwijzen aan een procespartij die aangeeft de taal van de rechtspleging niet voldoende te beheersen. Het klopt dat in de vorige bepalingen het de Kamervoorzitter was die een tolk toewijst. Aangezien dit evenwel een louter formele of administratieve handeling is binnen de rechtspleging wordt dit aan de griffier toegekend door dit voorontwerp van besluit.”

Die toelichting neemt evenwel niet weg dat de beslissing of een partij in aanmerking komt voor de bijstand door een tolk een invloed heeft op de rechten van de betrokken partijen en, gelet op het ontworpen artikel 12/1, vierde lid, tevens budgettaire gevolgen heeft voor het Fonds Bestuursrechtscolleges.

Het verdient dan ook aanbeveling in de ontworpen regeling te verduidelijken dat de beslissingsbevoegdheid daaromtrent bij de kamervoorzitter ligt.

6. In het ontworpen artikel 12/1, tweede lid, van het besluit van de Vlaamse Regering van 16 mei 2014 wordt verwezen naar “het Nationaal Register tolken en vertalers”. Deze vermelding dient, zoals ook de gemachtigde heeft bevestigd, te worden vervangen door: “het Nationaal Register van beëdigd vertalers, tolken en vertalers-tolken”.

7. Gevraagd waarom in het ontworpen artikel 12/1 van het besluit van de Vlaamse Regering van 16 mei 2014 sprake is van vertalers-tolken en niet van tolken, antwoordde de gemachtigde:

“Dat is geen bewuste keuze maar een overname van de terminologie die momenteel vervat zit in het besluit van 16 mei 2014. Het is niet de bedoeling om een categorie uit te sluiten aangezien zowel vertalers-tolken als tolken ‘tolkdiensten’ kunnen verlenen op de zitting.”

Uit die toelichting blijkt dat de term doelt op personen die tolkdiensten kunnen verrichten. In dat geval is het beter om in de ontworpen regeling gebruik te maken van het begrip “tolk”, zoals in het decreet van 4 april 2014.

8. Luidens artikel 21, § 1, van het decreet van 20 december 2013 ‘houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2014’ is de benaming van het fonds, bedoeld in het ontworpen artikel 12/1, vierde lid, van het besluit van de Vlaamse Regering van 16 mei 2014 “Fonds Bestuursrechtscolleges”. Men gebruike deze benaming.

Artikel 20

9. Artikel 20 van het ontwerp bepaalt dat “[d]it besluit” voor het eerst van toepassing is op de beroepen die worden ingediend bij de Vlaamse bestuursrechtscolleges vanaf 1 september 2026 en dat het niet van toepassing is op aanvullende vorderingen waarvan de hoofdvordering vóór die datum is ingediend.

Aangezien uit die bepaling blijkt dat die overgangsregeling enkel betrekking heeft op de in artikel 4 van het ontwerp geregelde materie, is de verwijzing naar “[d]it besluit” te ruim. De gemachtigde heeft bevestigd dat het de bedoeling is te verwijzen naar artikel 4. De verwijzing naar “[d]it besluit” dient dan ook telkens te worden vervangen door “artikel 4 van dit besluit”.

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

Greet VERBERCKMOES

Wouter PAS